

Overdenking in de Passiezangdienst, Capelle-Schollevaar, 8 maart 2009, 16.00 uur

Thema: 'Reis door de nacht' n.a.v. Exodus 12: 1-8, 11-12, 40-42, Johannes 13: 21-30 (kern: vs. 30) en Openb. 22: 1-5

1. Heeft in de nacht de duivel het voor het zeggen?

'Het was nacht.' Drie woorden zijn het maar. Het lijkt, op het eerste gezicht, een eenvoudige mededeling. 'Het was nacht', de zon was ondergegaan, het was donker buiten. Maar als je er éven over nadenkt, dan besef je dat die drie woorden enorm geladen zijn, beladen. Dit is niet zomaar een mededeling over de stand van de zon, nee, 'het was nacht', dat wil nog veel méér zeggen! Hier, op dit moment, gaat als het ware de hele wereldgeschiedenis door de nacht heen, door de diepste nacht die er ooit geweest is, inktzwart. De schrijver van dit bijbelboek, Johannes, hij herinnert het zich als de dag van gisteren: hoe ze daar waren, met z'n twaalven, rondom Jezus, op de laatste avond voor Hij ging sterven. Hij weet het nog precies, hoe Hij hun voeten ging wassen - Hij, de Meester! - en hoe Hij vervolgens het Avondmaal instelde. En vervolgens, hoe Hij dat verschrikkelijke geheim onthulde:

'Waarachtig, Ik verzeker jullie: één van jullie zal Mij verraden.'

Afschuwelijk! Ze hebben elkaar aangekeken, met grote ogen van schrik. 'Wát?! Eén van ons?? Nee toch zeker?! Dat kán toch niet?!?'

Maar het kan wél. En het gebeurt ook. Vers 27: 'Op dat moment nam de duivel bezit van Judas.' Inderdaad, Jezus wordt verraden, door één van Zijn twaalf vertrouwde

leerlingen. En de andere elf, wat gebeurt daarmee? Als het echt spannend wordt, en Jezus wordt gevangen genomen, dan zijn ze allemaal wèg. Ze stuiven alle kanten op, uit angst, angst om opgepakt te worden. En misschien wel Jezus' allerbeste vriend, Petrus, zal het die nacht zeggen, drie keer, nog voor de haan kraait en de morgen daagt: 'Wat zeg je? Dat ik bij Jezus hoor?! Hoe kóm je daarbij! Ik kèn Hem niet eens!' Jezus wordt verraden en verloochend, in de steek gelaten. De volgende dag geldt dat zelfs voor Zijn hemelse Vader. Ook de Vader verbergt Zich. Ook Hij laat Zijn Zoon vallen. Onvoorstelbaar, maar waar. Jezus schreeuwt het uit: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?'

'Het was nacht.' Diepe, intense diepe nacht. Door en door duister, aardedonker. De duivel neemt bezit van Judas. Je zou zeggen: 'Satan heeft het nu voor het zeggen. Nooit is zijn speelruimte zó groot geweest. Hij wil de Zoon van God helemaal vernietigen, breken, wegslijten, doden, en Hij lijkt hier aan het langste eind te gaan trekken! 'Het was nacht.'

En misschien zit u hier, of jij, en denkt u: 'Ja, dat lijkt in mijn leven ook wel te gebeuren. Dat niet God, maar satan aan de touwtje trekt. Ik wéét het soms niet meer, hoe het allemaal zit met God, en of ik nog wel kan geloven. Je moest eens wéten wat er allemaal speelt!' Dat kan van alles zijn. Je gezondheid, die het laat afweten. Je kinderen, die in groot gevaar zijn. Je levenswerk, dat op het spel staat. Je huwelijk, je relatie, die onder enorme spanning staat. Mensen die je in een verkeerd daglicht stellen. 'Het was nacht.'

'Ja!' kun je denken. 'Het was tóén nacht, en het is nú nacht, voor mij!'

Hoe zit dat, in de nacht? Heeft de duivel dan alle macht? Trekt God Zich terug? Of, nog erger, wordt Hij teruggedrúngen, weggedrukt door satan? Laat God jou alleen achter met de Vorst der duisternis? Daar lijkt het soms wel op! En schrik niet als je die ervaring hebt. Soms gaat je reis door de nacht... Een nacht waarin je nergens een lichtpuntje ziet. Nergens...

2. Nee, alléén God heeft de macht!

Maar lees goed! Inderdaad, het staat er, in vers 27: 'Op dat moment nam de duivel bezit van Judas.' Maar er staat nog méér! Dat verraad van Judas, dat overkómt Jezus niet! Nee, Hij kondigt het aan! 'Een van jullie zal Mij verraden.'

En Jezus ontmaskert de verrader, door juist hem het brood te geven. Uit alles blijkt, gemeente, - en laat dat góéd tot u doordringen - uit alles blijkt, dat Jezus géén slachtoffer is van de satan. Dat Hij níét verrast wordt door het kwaad dat over Hem heen komt. Nee, het is precies andersom: de duivel heerst niet over Jezus, nee, Jezus weet precies wat de satan van plan is, en het is Jezus die heel bewust hier aan de satan die ruimte gééft. Ruimte om bezit te nemen van Judas. Ruimte om Hem, de Redder, de Verlosser van de

wereld, te gaan vernietigen, te gaan vermoorden aan het kruis.

Satan kan niets doen als hij niet de ruimte krijgt van God. Waarom? Omdat God waakt over Zijn volk! Dat doet Hij altijd, elk moment, Hij sluimert niet, Hij slaapt niet, God waakt over Zijn volk. Maar Hij doet het zéker deze nacht! We hebben toch gelezen: Exodus 12? Daar gaat het over dat indrukwekkende moment, dat God Zijn volk Israël bevrijdt uit de slavernij in Egypte. Ze hebben er geleden, ze hebben er gezocht, ze hebben het uitgeschreeuwd, tientallen jaren lang, generaties zijn er overheen gegaan: 'O God, hélp ons toch! U ziet toch hoe de Faraó ons mishandelt? Hoe de slavendrijvers ons afranselen en verminken? U ziet toch hoe onze kinderen in de Nijl worden gegooid, als voer voor de krokodillen? HERE, God van de hemel, kom toch te hulp! Red ons, verlos ons uit de greep van de duivel!'

En God hééft dat gedaan! Tien plagen gaan over Egypte heen. En de tiende, die is het ergste. Alle eerstgeborenen vinden de dood. Overal in Egypte is rouw. Behalve daar waar de Israëlieten wonen. Want zij hebben het Paaslam geslacht, en het bloed van dat lam aan de deurposten gesmeerd. In deze nacht komt de doodsengel langs. Maar waar hij het bloed ziet aan de deurposten, daar gaat hij voorbij. In deze nacht bevrijdt God Zijn volk. En deze nacht zal voortaan elk jaar worden herdacht in Israël. Elk jaar zal het Pesachfeest gevierd worden, het Paasfeest. Het is exact dít feest dat Jezus viert met Zijn leerlingen, op de avond voordat Hij gevangen wordt genomen.

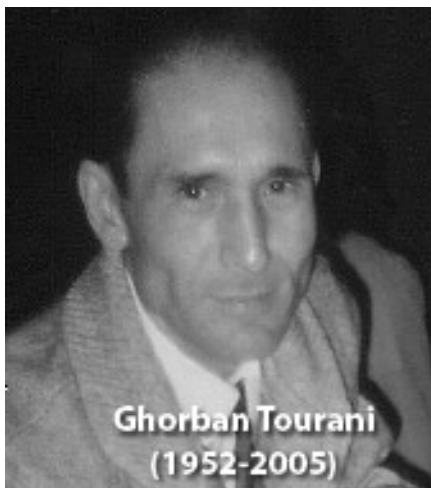

En wat lezen we, in Exodus 12: 42, over deze nacht? Juist over déze nacht? 'Die nacht waakte de HEER om hen uit Egypte weg te leiden. Daarom waken de Israëlieten nog altijd in deze nacht ter ere van de HEER, elke generatie opnieuw.'

Precies die nacht waarin de satan het voor het zeggen *lijkt* te hebben, is de nacht van waken, de waaknacht, waarin God waakt over Zijn volk, en waarin dat volk waakt voor zijn God. Voelt u hoe schrijnend het is voor Jezus, als in dé nacht, de nacht van waken, Zijn discipelen in slaap vallen? Hij neemt ze mee naar Gethsemane, en Hij vraagt het nadrukkelijk: 'Blijf hier, wáák met Mij, want Ik heb het ontzettend moeilijk! Ik ga iets verderop bidden.' En als Hij dan terugkomt, dan slapen ze. In de nacht van waken. Drie keer. We zongen het: "t Is middernacht, maar hóe Hij lijdt... Zijn jong'ren slapen bij die strijd.'

De discipelen laten het afweten, Judas verraadt Zijn Meester, Petrus verloochent zijn Heer. Satan lijkt alle touwtjes in handen te hebben, en toch is dat schijn. Valse schijn. Want er is er maar Eén die hier de touwtjes in handen heeft, en dat is níét de satan, maar dat is God. God de Vader, die de wereld draagt. De Vader die waakt over Zijn volk. God de Zoon, die Zichzelf aanbiedt, als een offerlam. De Zoon die weet van het verraad, Hij weet er álles van, en bewust gaat Hij Zijn lijden tegemoet. 'Doe maar wat je van plan bent, Judas,' zegt Hij. 'Ik ben er klaar voor.'

Schijn bedriegt! Er is een boek met de titel 'Reis door de nacht'. Misschien hebt u het wel gelezen, misschien jij ook wel. Dat boek van Anne de Vries over de Tweede Wereldoorlog. In dat boek komt een leraar voor, mijnheer Muys. Iedereen denkt dat mijnheer Muys heult met de Duitsers. Andere leraren zeggen soms heel stoere dingen over het Oranjehuis, de Koningin. Maar mijnheer Muys doet dat nooit. Hij maakt een bangelijke indruk. Maar wat blijkt, als het puntje bij het paaltje komt? Juist mijnheer Muys heeft een huis vol onderduikers! Juist hij redt de levens van veel mensen! Schijn bedriegt! Al lijkt de duivel de macht in handen te hebben, God is soeverein!

"Here Jezus laat me alstublieft Uw naam verheerlijken, elk moment van mijn leven op aarde. Voor U en Uw Kerk ben ik bereid mijn leven te geven."

(Handgeschreven gebed van Tourani)

3. Vertrouw op God! Kijk naar Jezus! Dan eindigt de reis door de nacht in het licht!

Jezus gaat hier bewust Zijn reis door de nacht maken. Want alleen zó overwint Hij de machten van de duisternis, van het kwaad. Terwijl het lijkt of de duisternis het wint van het Licht, is God bezig om de duisternis te overwinnen. En Hij zál die duisternis overwinnen! Helemaal! Totaal! We hebben ook gelezen uit het boek Openbaring, waarin het gaat over die nieuwe hemel en die nieuwe aarde. Heerlijk, die geweldige toekomst die God voor ons in petto heeft! En wat staat er dan, in vers 5? 'Het zal er geen nacht meer zijn en het licht van een lamp of het licht van de zon hebben ze niet nodig, want God, de Heer, zal hun licht zijn.' Nooit meer nacht, gemeente! Nooit meer nacht! Als je gelooft in Jezus Christus, dan eindigt die reis door de nacht altijd in het licht! Altijd! Hoe het ook loopt! Hoe het ook verder gaat, met je gezondheid. Wat mensen ook van je vinden. Hoe de zaken ook zullen lopen, in je werk, in je gezin, in je familie. Gemeente, vertrouw op God! Hij waakt! Hij heeft dat gedaan, zélf in deze méést duistere nacht in de wereldgeschiedenis! Zou Hij u dan laten vallen? Zou Hij jou dan vergeten? Nooit, nóóit zullen wij een speelbal zijn van de satan. Vertrouw op God, en kijk naar de Here Jezus Christus. Houd Hem vast in het oog! Hij houdt u vast, of we nu leven of dat we sterven.

Ghorban Dordi Tourani was een Iraniër van Turkmeense afkomst. Geboren als moslim, en tijdens een verblijf in Turkmenistan christen geworden. Vaak werd hij bedreigd, heel vaak: 'Zweer je geloof in Jezus af, of je bent ten dode opgeschreven.' Maar Ghorban Tourani, hij wist zich in de diepe nacht geborgen in de hoede van Zijn Heiland. Op 22 november 2005 werd hij vermoord, 53 jaar oud. Hij liet een vrouw achter, en vier kinderen. Na zijn dood werd een papier gevonden, met een handgeschreven gebed.

*Lieve Here Jezus, laat me toe in uw nabijheid,
zodat ik uw doorboorde voeten kan aanraken.*

*Lieve Here Jezus, laat mij U ootmoedig aanbidden,
en uw doorboorde handen en voeten kussen.*

*Op Golgotha werd U met vier spijkers aan het kruis
genageld,
terwijl uw bloed vloeide.*

*Hoe kon U toen uw eigen schepselen liefhebben?
Zelfs wilde U hen omarmen, die U kruisigden.*

*U werd gemarteld voor mij, ja voor mij.
En niet alleen voor mij, maar ook voor mijn vader
en mijn moeder.*

*Voor mij leed U ondragelijke pijnen aan het kruis, zes uur
lang.
O, was ik zonder zonden, dan zou U niet voor mij
geleden hebben!*

*Wat zou ik er graag bij geweest zijn, bij het kruis
en de spijkers uit uw handen getrokken hebben.*

*Vertwijfeld moet ik eraan denken,
dat ik uw lijden had kunnen verzachten.*

*Here Jezus, laat mij alstublieft uw naam verheerlijken,
elk moment van mijn leven op aarde.*

*Voor U en voor uw Kerk ben ik bereid mijn leven te geven.
Het behoort aan U.*

Vertrouw op God, gemeente, en kijk naar de Here Jezus Christus. Houd Hem vast in het oog! Want hoe het ook gaat, we zijn veilig in Zijn hoede. Dwars door de nacht leidt Hij ons naar het licht!
Amen.